

GABIJOS BALSAS

Gabijos gimnazijos laikraštis // 2015 metų gruodis // Nr.: 7 (18)

*Atverk žiemos
knygą...*

Tūringys

4 Naujienos

6 Jaunuolio patirtis

7 Mūsų mokytojai

8 Žiemos švenčių tradicijos

10 Renginiai mieste

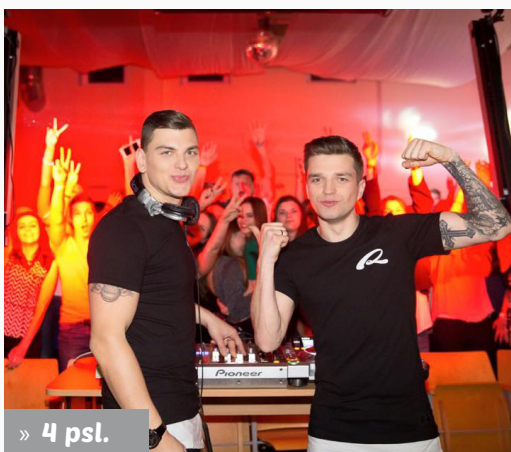
12 Apie Nobelio premiją

13 Paroda „Langai“

14 Interviu su soc. darbuotoja

15 Draugo diena

16 Abiturientų patarimai

Isileiskite į širdį šventę!

*Sakoma, kad Kalėdos – tai stebuklų metas! Mokyklos laikraštis „Gabijos balsas“ nori prisidėti prie kiekvieno asmeninio stebuklo kūrimo savo mintimis, žodžiais, kuriamais tekstais. Linkime atrasti kruopelytę džiaugsmo pilkoje rutinoje, spindulėlį šilumos po apsi-
niaukusiu dangumi, linkime šypsotis ir gaudyti šypsenas, dovanoti apkabinius, nepamiršti padėkoti, atsiprašyti ir pasakyti brangiems žmonėms „myliu“! Tai paprasti dalykai, tačiau priverčiantys pasijusti laimingu žmogumi, patikėti, kad gruodis – iš tiesų nepaprastas mėnuo! Taip pat norime paskatinti visus būti neabejingus tiems, kam labiausiai reikia pagalbos! Rūpinkis tuo, kuriam gali padėti, aplink tave daug silpnesnių nei tu, daug stokojančių būtiniausių materialinių dalykų, tik reikia noro ir jautrumo tai pastebėti. Labiausiai linkime visiems, kad pagalba ir gerumas kitam nebūtų tik kalėdinė šventė, kad tai taptų ir kasdieniu įpročiu...*

Tad laikraščio komanda linki gražių švenčių, spalvotų ir nuotaikingų atostogų bei daug daug gerų darbelių ir džiaugsmelių!

Laikraščio redakcijos vardu – Vytėnė Pranytė

Naujienos

Pirmąją žiemos dieną Gabijos gimnazijos 3–4 klasių moksleivių komanda „SVEIKATUKAI“ dalyvavo Vilniaus miesto ir rajono mokyklų sveikatinimo konkurse „Sveikuolių sveikuoliai“. Konkursą organizavo Vilniaus miesto visuomenės sveikatos biuras. Taikos progimnazijoje susirinko daug sveikuolių, šaunuolių moksleivių su gera nuotaika ir linksmomis prisistatymais.

Gruodžio 1 dieną Gabijos gimnazijos bendruomenė prisijungė prie ULAC iniciatyvos ir paminėjo Pasaulinę AIDS dieną. Šios dienos tikslas propaguoti brandesnę visuomenės, politikų bei žiniasklaidos požiūrį į ŽIV/AIDS ligą ir ligonius bei siekti nulio naujų ŽIV užsikrėtimų, nulio diskriminacijos, nulio naujų mirčių nuo AIDS! AIDS diena minima nuo 1988 metų.

Pirmo aukšto rekreaciniėje zonoje kalėdinio laukimo nuotaiką padeda kurti penktų klasių mokinių darbų parodos „Kalėdų Senelio namelis“ ir „Kalėdinė dovanų kojinė su 2016 metų talismanu“.

Mokiniai piešė stebuklingus namelius, kurie savo forma primintų jaukų namų židinį, o iškirptos ir pakabintos pieštos kojinės suteikia parodai linksmumo bei žaismingumo.

Radistai vėl mūsų mokykloje!

Lapkričio 27 d. mūsų mokykloje antrus metus iš eilės koncertavo radistai. Jie pradėjo leisti muziką apie 19 val. ir pabuvo mūsų mokykloje šiek tiek daugiau nei valandą, nes skubėjo į kitą miesto renginį. Nepaisant to, kad susitikimas su populiariaisiais radistais buvo trumpas, renginio nuotaika buvo labai linksma. Į mažąją sporto salę buvo nukreiptos garsiausios kolonėlės, ryškiausios ir spalvingiausios sceninės šviesos, radistai leido šiuo metu populiariausias dainas. Nors vietos buvo mažoka, visi šokome kaip patrakę! Vėliau, radistams išėjus, juos pakeitė savi mokyklos didžėjai Lukas Miknevičius ir Laurynas Kanapeckas. Tuomet visi galutinai išsišokome ir apie 21 val. išsiskirstėme namo. Vakaras paliko pilnus įspūdžių prisiminimus. Kitais metais vėl reikės visiems siekti šio prizos!

Prieš renginį trumpai pakalbinome vieną iš radistų – Rolandą Mackevičių.

□ **Kokios mintys kyla, antrą kartą iš eilės vykstant koncertuoti į tą pačią mokyklą?**

Rolandas: Na, kadangi jau antrus metus iš eilės (juokiasi), tai manau, kad tai pati didžiausia, sportiškiausia, labiausiai norinti šokių mokykla.

□ **Gal iš praėjusių metų jau turite susidarę įspūdį apie šios mokyklos auditoriją?**

Rolandas: Visi labai draugiški, labai smagūs.

□ **Ar turite apsibrėžę, ko sieksite savo koncertu?**

Rolandas: Kadangi jaunimas labai energingas, sieksime, kad visi kaip reikiant išsišoktų ir ramiai miegotų naktį.

Parengė Goda Vileikytė

Jaunuolio patirtis: darbas su neįgaliaisiais keičia požiūrį į save ir kitus

Bendrijos „Viltis“ tikslas – stengtis užtikrinti sutrikusios raidos žmonių lygiateisį ir visavertį dalyvavimą visuomenės gyvenime, ginti jų teises. Organizacijos įgyvendinami projektai ir teikiamos paslaugos skirtos ne tik bendrijos nariams, bet ir visos Lietuvos sutrikusios raidos žmonėms, jų šeimoms bei globėjams. Vienas iš savanorių, talkinančių „Vilties“ žmonėms, yra mūsų mokyklos mokinys Lukas Miknevičius. Šiame interviu jis dalinsis savo patirtimi.

Kaip kilo mintis prisidėti prie „Vilties“ draugijos veiklos?

Apie vaikų vasaros stovyklą „Pasaka“ sužinojau iš teatro mokytojos Eglės Špejeraitės. Planavau dirbti visą vasarą „Pasakoje“, žinojau, kad trečia pamaina vadinama „Vilties“ pamaina, sutikau ten pasidaruoti.

Ką ten veikėte?

Teko savanoriauti – kiekvienas savanoris gavo po grupelę neįgalių žmonių („neįgaliukų“) arba po vieną sunkesnę „neįgaliuką“.

Ar kas nors iš tavo pažįstamų bandė tokią pat veiklą?

Šią vasarą ne.

Ar sunkus darbas su neįgaliaisiais?

Gavau vieną „neįgaliuką“ – sunkiausios autizmo būsenos. Iš pradžių buvo sunku – pirmomis dienomis sunkiai suprasdavau, ko jis nori, tačiau bėgant laikui puikiai susitvarkiau su tuo darbu.

Apibūdink savo patirtį, gautą stovykloje.

Būdamas su jais ir kiekvieną dieną (iš viso 13 dienų) matydamas juos, supratau, kaip sunku yra tokiems žmonėms, gal dar sunkiau jų tėvams ar artimiesiems. Būdamas tarp jų suprantu, jog tu turi viską ir turi būti pats laimingiausias žmogus, vertinti tai, ko neturi neįgalūs žmonės, neverkti dėl pačių menkiausių smulkmenų. O į tokius žmones pradėjau žvelgti visai kitaip – niekada nebijočiau prie jų priėti, pasikalbėti, apkabinti.

Ar planuojate tęsti tokią savo veiklą?

Taip, planuoju toliau dirbti su neįgaliaisiais vaikais.

Parengė Marta Graičiūnaitė

Šiek tiek apie dovanų pakavimą

Parodykite dėmesį patys supakuodami dovanas. Juk nėra jokios priežasties, kodėl jų išvaizda negali būti tokia pat ypatinga, kaip ir turinys. O kad nepritrūktumėte idėjų, siūlome keletą būdų, kaip įvynioti kalėdines dovanas nesugaištant daug laiko ir nešvaistant pinigų.

Dovanas galite vynioti ne tik į tradicinį popierių, bet ir į laikaščius, rudą maistinį ar baltą piešimo popierių.

Dovanas puoškite ne tik spalvingais karpiniais, bet ir eglutės žaisliukais, kankorėžiais, džiovintais vaisiais ar kvapiosiomis žolelėmis, saldinais ar imbieriniais sausainiais, pritvirtindami storais mezgimo siūlais ar skalbinių segtukais.

Vietoj atviruko, nurodančio, kam skirta dovana, naudokite draugų ar šeimos narių nuotraukas, išsiuvinėkite vardą kaspine ar pritvirtinkite kortelę su žodžiais, apibūdinančiais gavėją.

Susipažinkime: mūsų mokytojai

Tęsiame pažinti su mūsų mokytojais. Šįkart kalbiname istorijos mokytoją **Loretą Stasiulaitienę**.

□ **Kodėl nusprendėte būti istorijos mokytoja? Kas labiausiai paveikė renkantis profesiją?**

Apie mokytojos profesiją nuo mažens nesvajojau ir net baigiamosiose klasėse tokių minčių nebuvo. Bet niekuomet nesakyk „niekada“... Man labai patiko istorija. Kai rugsėjo mėnesį išdalindavo mokymo priemonės, istorijos vadovėlį iš karto perskaitydavau nuo pradžios iki galo. Man teko laimėti gyventi virsmo metu: kai iš vienos ideologijos buvo pereinama į kitą, o tuomet didėjo ir visuotinis susidomėjimas istorija. Todėl žinojau, kad studijuosiu istoriją, nors buvo minčių ir apie matematiką. Tarp šių disciplinų aš iki šiol randu labai daug bendrų dalykų.

Kai studijų metais pradėjau ieškoti darbo, tai pirmasis, kurį radau, buvo mokytojo darbas. Taip ir likau jame.

□ **Ką studijavote? Kokią mokyklą lankėte?**

Baigiau Jurbarko rajone esančią Eržvilko vidurinę mokyklą. Šešis mėnesius žemaite, todėl mane labai sunku perkalbėti nerašyti apklausos. Po to Vilniaus pedagoginiame universitete baigiau istorijos bakalaurą ir magistro studijas.

□ **Kokius darbus esate dirbusi?**

Gyvenimo paradoksas: apie mokytojos profesiją nesvajojau, bet iki šiol dirbu tokį darbą. Tiesa, be istorijos, dar trumpai teko padirbėti ir anglų kalbos mokytoja.

□ **Ar nekilo noras pakeisti profesiją?**

Kalbant nerimtai, tai galiu pasakyti, kad apie darbo pakeitimą aš galvoju kaskart, kai reikia taisyti kontrolinius darbus ir ketvirtokų gimnazistų bandomuosius egzaminus. Atsakant rimčiau, šiais laikais mokytoju nėra pasitikima. Geriausių rezultatų pasiekia tos šalys, kur sąvoka „mokytojas“

yra vertybė, kai žmogus nėra įspaudžiamas tarp kažkokių procentų ir turi veiklos laisvę. Tad koks tikslus mano atsakymas į jūsų klausimą – spręskite patys.

□ **Ar dalyvaujate pietiniuose renginiuose ir akcijose?**

Taip, dalyvauju, nors ir ne taip dažnai, kaip norėtusi.

□ **Koks jūsų gyvenimo šūkis?**

Tokios labai gražiai apibrėžtos vienos frazės neturiu. Iškilus bėdai, manau, kad būna dar blogiau, o santykiuose su žmonėmis svarbiausias – žmoniškumas (elgtis su kitais taip, kaip norėtum, kad elgtųsi su tavimi).

□ **Ko palinkėtumėte mokiniam?**

Nesibaiminti darbo, turėti tikslą ir visose gyvenimo situacijose išlikti ŽMONĖMIS.

Parengė
Ema Motiejūnaitė

**NEPRAŽIOPSOK
NAUJIENŲ!**

facebook.com/gabijos.lt

**Oficialus Vilniaus Gabijos
gimnazijos „Facebook“
puslapis**

Antano Bunikio nuotr. kompozicija

Kalėdų ir Naujųjų metų šventimo tradicijos visame pasaulyje

Kiekvienas lietuvis ar kitos tautos atstovas puikiai žino ir pažįsta savo šalies švenčių tradicijas. Tačiau manau, kad ne kiekvienas sugebėtų įvardinti kitos šalies papročius, tad trumpai supažindinsiu su įvairiausiose pasaulio vietose esančių kultūrų Kalėdų ir Naujųjų metų šventimo ypatybėmis, nes šios šventės jau nebe už kalnų.

Kinijoje Kalėdas švenčia retas kuris. Ypač kaimuose žmonės net nežino, kam yra skirtos kalėdinės eglutės, tačiau jų Naujieji metai yra neapsakomo grožio ir dydžio šventė, nors ir vyksta šiek tiek vėliau nei sausio 1 d. Naujieji metai kinams ateina kinų kalendoriaus pirmąją mėnesio dieną (tarp sausio 21 ir vasario 20 dienos) ir švenčiama net 15 dienų, per kurias žmonės lanko gimines, leidžia laiką su draugais ir šeima. Prieš prasidedant Naujiesiems metams, kaip ir mes, kinai išvalo ir sutvarko visus namus bei išpuošia raudonai. Naujųjų metų išvakarėse visa šeima susėda prie stalo, pagrindinis valgis – koldūnai.

Afrikoje, Etiopijoje, Kalėdos švenčiamos sausio 7 d. ir tradicijos iš dalies susijusios su religija. Krikščionims ortodoksams Kalėdos – viena svarbiausių metų švenčių. Išvakarėse žmonės, pasidabinę baltai, traukia į bažnyčią. Apie tris valandas trunkančiose mišiose vyrai ir moterys sėdi atskirai. Po religinių apeigų prasideda linksmoji dalis – šokiai, žaidimai, puotos. Pagrindiniai valgiai – raugintas blynas ir aštrus troškintas viščiukas. Dovanojamos kuklios dovanos tik vaikams, dažniausiai koks rūbelis, o suaugusieji dovanomis nesikeičia galbūt dėl prastos finansinės padėties visoje šalyje.

Linkiu Jums visiems gražiai sutikti Kalėdas ir Naujuosius metus bei susidaryti gerą veiksmų planą ateinantiems metams.

Parengė Ieva Dūdaitė

Australija. Atrodytų, kad Kalėdos ir Naujieji metai negali būti švenčiami be apsnigtų eglių viršūnių, apledėjusių ežerų, balų, 15 laipsnių žemiau nulio ir tankaus garo, sklindančio iš linksmai su sniegu dūkstančių vaikų lūpų, tačiau Australijoje viskas atvirkščiai: vietoje sniego – smėlis, o vietoje šiltų kailinių – paplūdimio sandalai. Atrodytų, kad apie jokią kalėdinę nuotaiką ir dvasią neverta net kalbėti, tačiau australams, švenčiantiems Kalėdas vasarą visą savo gyvenimą, toks šiltas klimatas yra visiškai normalu. Ir šventimo tradicijos beveik panašios – tie patys, tik, deja, smėliniai sniego seniai, tos pačios kalėdinės lemputės bei tas pats Kalėdų Senelis, ir visiškai nesvarbu, kad pastarasis į Australiją atvyksta ant banglentės ir savo elnius pakeičia kengūromis.

Žiemos jaukumą padės sukurti detalės

Kalėdoms visada norime puošti namus, kad į juos būtų gera ir malonu grįžti. Gražiausia tai, kas paprasta, kas suteikia šilumos, jaukumo pojūtį. Nebūtina vaikytis blizgesio, žėrinčių spalvų, tad šiemet rekomenduojama namus dekoruoti ramiomis, žemiškomis spalvomis – įvairiais ruda, pilkais tonais, samanų ir miško žaluma, šviesumo ir jaukumo suteiks balta spalva.

Šventinio stalo dekorui taip pat rekomenduojama rinktis gamtos elementus: maumedžių šakeles, kankorėžius, samanas. Šventinį stalą galite dekoruoti pačių pintais eglių ar pušų šakų vainikais. Gražiausiai dera eglių, kėnių, pušų kankorėžiai, šermukšnių uogos, cinamono lazdelės, džiovintų citrusinių vaisių riekelės, įvairios šakelės.

Jei norite pasigaminti kalėdinę dekoraciją, kuri namus puošytų ne vienus metus, vainiką formuokite iš pušų ar eglių kankorėžių. Vainiko pagrindą geriausiai suformuoti iš stiprios vielos ir apipinti neilgomis eglių šakelėmis. Papuošimus lengviausia tvirtinti plona viela.

Natūralius akcentus galima palikti tokius tikrus, kokius sukūrė gamta, bet galite juos nuspalvinti, t. y. nupurkšti akrilinais dažais. Madinga aukšinė, balta, juoda, sidabrinė spalvos.

Svarbus šventinio stalo akcentas – šviesios arba pastelinių atspalvių žvakės. Puošniai atrodys tiek viena žvakutė, tiek iš žvakių sukurtas visas apšvietimas.

Jei namuose vyrauja natūralūs kalėdiniai papuošimai, labai tiks cinamono lazdelėmis dekoruota žvakidė. Perriškite cinamono lazdeles juostele ir parinkite tos pačios spalvos stalo serviravimo servetėles.

Natūralus mini landšaftas iš samanų, maumedžių šakelių ir akmenukų, „apgyvendintas“ iš senų lentų sukaltame vazone. Tokia kompozicija puoš ne tik šventinį stalą, bet ir iki pavasario gražins namų interjerą. O šiltuoju metų laiku ją galima atnaujinti papildžius keletu pavasario akcentų – hiacintais arba narcizais.

Rankų darbo kalėdinė dekoracija ne tik papuoš namus, bet taip pat Jūsų namuose sukurs švenčių laukimo atmosferą.

Kas, kur ir kaip šį mėnesį mieste...

Kalėdos sostinėje // iki sausio 6 d.

Kalėdų stebuklas atkeliauja į Vilnių, išguidamas neramias mintis, atpūsdamas šventinę nuotaiką ir nekantrumą šia nuotaika pasidalinti su pačiais artimiausiais. Tad išskubėję į šurmuliuojančias gatves, stabtelkite nusifotografuoti prie eglutės ir pasigrožėti senamiestį apvijusiais papuošimais, užsukite į Kalėdų miestelį pasivaišinti kalėdiniais gardumynais, apsidairykite, gal pamatysit Kalėdų senelį ar traukinuku pralekiančius elfus!

Kalėdinė mugė // iki gruodžio 27 d.

Visą šventinį laikotarpį lankytojų lauks beveik penkiasdešimt jaukių medinių namelių, kurie sukurs Kalėdų miestelį. Juose bus galima įsigyti originalių šventinių dovanų bei pabendrauti su pasakų herojais, skanauti kvapnių ir gardžių karštų gėrimų bei užkandžių. Šimtai stebuklingų idėjų, šventinė nuotaika, skrudintų kaštonų kvapas – tiek ir dar daugiau įspūdžių sostinės Kalėdų miestelyje!

Vieta – Katedros a.

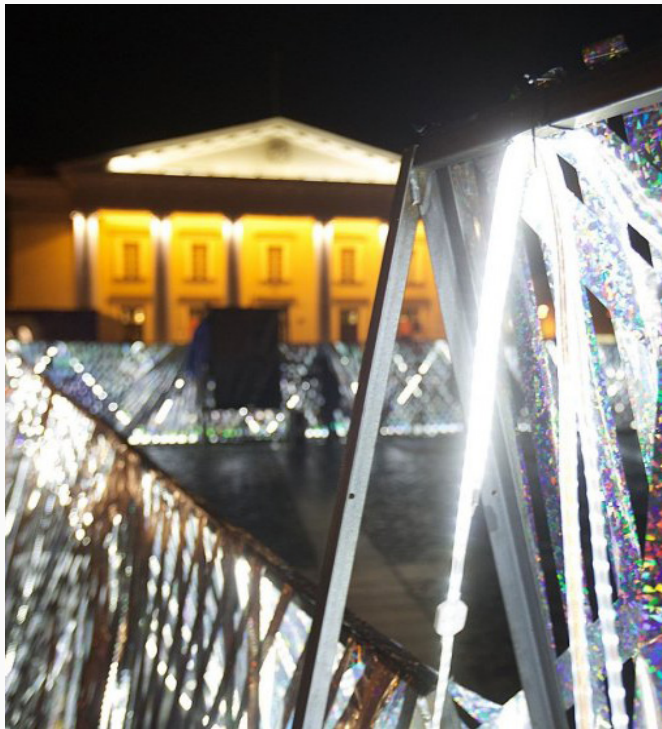

Kalėdų pasakų namelis // iki gruodžio 27 d.

Šiomet Kalėdų eglutėje veiks tikras pasakų namelis, kuriame bus skaitomos pasakos bei literatūros kūrinių vaikams ir jaunimui ištraukos. Pasakų namelyje telpa tik 25 klausytojai, todėl būtina iš anksto užsiregistruoti el. paštu: loreta@vilniuskc.lt arba telefonu 85 261 9557, 8 657 51984 būtinai nurodant, dieną, laiką, klausytojų skaičių, amžiaus grupę. Pasakos eglutėje skaitomos kas pusvalandį (nuo 11.30 val. iki 20.30 val.).

Vieta – Katedros a.

Renginys nemokamas.

Kalėdinis labirintas // iki gruodžio 31 d.

Meninė šviesos instaliacija – eglutės formos labirintas, kuriam sukurti buvo panaudotas daugiau nei 1 kilometras šviečiančios juostos. Jo viduje veiks interaktyvios atrakcijos visai šeimai. „Kalėdų pianinas“ – žaidimas, kurį vienu metu gali žaisti keturi dalyviai, kojomis spaudinėdami muzikinio instrumento klavišus. „Užburtas veidrodis“ – tai durys į kompiuterinį pasaulį. Kiekvienas, žvilgtelėjęs į jį, galės pamatyti savo atvaizdą kitokioje realybėje. „Miškas“ – animacijos kampelis, kuriame galėsite pasigrožėti kompiuterinės 3D animacijos mišku. Kviečiame paklajoti po šį unikalų labirintą ir atrasti tikrą Kalėdų džiaugsmą!

- Vieta – Rotušės aikštė.
- Labirintas veikia 16.00 – 22.00 val.

Parengė Jokūbas Lekevičius

Pagrindiniai žiemos ingredientai

Artėjančios šventės ir už lango spustelėjęs šaltukas dažnam reiškia žemiškus rūpesčius ne tik kieme, bet ir virtuvėje. Nors trumpos, pilkos dienos ir ilgi vakarai nedžiugina, gera žinoti, kad atėjo žiemos skanėstų metas.

GRAIKINIAI RIEŠUTAI

Charakteringas švelnus graikinių riešutų skonis puikiai dera su obuoliais, kriaušėmis, burkėliais ir morkomis, salierais ir baklažanais, minkštais sūriais. Taip pat su medumi ir klevų sirupu, paukštiena, petražolėmis, krienais bei česnakais. Dažniausiai naudojami kepant saldžius kepinius (pyragus, tortus, bandeles), tačiau jie puikiai papildo ir salotas, vyniotinių įdarus, makaronų padažus, paštetus. Graikiniai riešutai patiekalams suteikia tekstūros ir malonaus traškumo. Derinkite juos ruošdami salotas su įvairiais sūriais (ypač tinka ožkų ar avių pieno sūris), viską aplykinkite graikinių riešutų aliejumi.

CITRUSINIAI VAISIAI

Niekam nekyla abejonių, kad žiemą populiariausi – citrusiniai vaisiai. Mandarinai, apelsinai, klementinai, greipfrutai, didieji greipfrutai (vadi-

namieji pomelai), kinkanai ir kt. Kviečiame pamėgti ir atrasti greipfrutus, kurių skonis nuo kitų citrusinių vaisių skiriasi stipriai juntamu kartumu. Greipfrutai gali tapti puikiai jūsų pusryčių sudedamąja dalimi. Juk manoma, kad suvalgius bent pusę šio vaisiaus prieš valgį sparčiai deginamos kalorijos.

KARŠTAS ŠOKOLADAS

Žiemos vakarai neįsivaizduojami be puodelio karšto ir kvapnaus šokolado. Kadaisė acetkai šventai tikėjo, kad kakavos sėklos į žemę nukrito tiesiai iš rojaus. Ir šiandien šokoladas laikomas karalių ir gurmanų maistu, visame pasaulyje vertinamu dėl ypatingo skonio ir sotumo. Sakoma, kad žmogui naudingas net šokolado kvapas. Kiti mano, kad jo aromatas subalansuoja emocijas, todėl kai už lango niūriai staigia žiemos vėjai, išsivirkite puodelį karšto šokolado.

Ką žinome apie Nobelio premiją?

Kasmet gruodžio 10 dieną pažymima Nobelio diena. Kasmet Švedijoje, Stokholme, šią dieną už žymiausius mokslo pasiekimus teikiamos Nobelio premijos. Privatų Nobelio fondą įkūrė žymus mokslininkas Alfredas Nobelis. 1896 metais gruodžio 10 d. mokslininkas mirė, palikęs testamentą, kaip turi būti skirstomos jo lėšos. Jis nurodė kasmet įsteigti penkias Nobelio premijas – po vieną už fizikos, chemijos, literatūros, medicinos ir taikos srities pasiekimus. Paklausėme savo mokyklos mokinių, devintokų, ar jie žino apie tokią dieną ir tokią premiją.

Buvo paklausta 16 mokinių. Rezultatai: 13 mokinių nežinojo, kas yra Nobelio diena ir Nobelio premija, 2 mokiniai žinojo, kas yra Nobelio premija, 1 mokinys žinojo, kas yra Nobelio diena ir Nobelio premija. Tad manome, kad verta trumpai pristatyti ir šią dieną, ir garsią visame pasaulyje premiją.

Nobelio premija – kasmetinė premija, skiriama žmonėms ar organizacijoms už svarbius pasiekimus tam tikro mokslo srityje arba už ypač svarbią visuomeninę veiklą. Premija sukurta gerbiant švedų pramonininko ir išradėjo Alfredo Nobelio (Alfred Nobel), išradusio dinamitą, valią. Testamentą A. Nobelis pasirašė 1895 m. lapkričio 27 d. Švedijos–Norvegijos klube Paryžiuje. Pagal šį testamentą A. Nobelis 96 proc. savo turto skyrė 5 premijoms: fizikos, chemijos, fiziologijos arba medicinos, literatūros ir taikos, kurios būtų skiriamos žmonėms, pasitarnavusiems žmonijai. Per penkerius metus buvo įkurtas Nobelio fondas, o 1901 metais skirtos pirmosios premijos. Visas premijas, išskyrus

taikos, nuo 1902 metų įteikia Švedijos karalius Stokholme, o taikos premija įteikiama Osle, Norvegijoje.

Iš Lietuvos kilę laureatai:

- 1961 m. Nobelio chemijos mokslų premiją gavo Melvin Calvin už fotosintezės elektrocheminių procesų tyrimą. Jo tėvas – emigrantas iš Kalvarijos;
- 1980 metais premija apdovanotas Česlovas Milošas;

□ 1985 m. šiuolaikinio defibriliatoriaus išradėjas Bernardas Lounas buvo apdovanotas Nobelio premija kaip vienas iš tarptautinio judėjimo „Pasaulio gydytojai prieš branduolinį karą“ lyderių. Jis gimė 1921 m. Utenoje, o 1935 m. su šeima išvyko į JAV;

- 1991 m. Nobelio literatūros premiją gavo Nadine Gordimer už apartheido skaldymą plunksnos jėga;
- 1996 m. lietuvių emigrantų anūkas Deividas Li (David Lee) gavo 1/3 Nobelio premijos už fizikos tyrinėjimus;
- 1998 m. Gertrūda Elion (Gertrude Ellion) gavo apdovanojimą fiziologijos ir medicinos srityje;
- už fiziologijos ir medicinos tyrimus 2002 metais 1/3 premijos buvo skirta Sidniui Brėneriui (Sidney Brenner);

Parengė Dovydas Pranskūnas

Meilė fotografijai – parodoje „Langai“

Mūsų mokykloje prie aktų salės lapkričio 6–26 dienomis vyko fotografijos paroda „Langai“. Parodos autorė – Smiltė Jasiūnaitė, 8 a klasės mokinė. Paprašėme Smiltės pakomentuoti, kaip gimė ši paroda ir meilė fotografijai.

□ **Kaip sugalvojai padaryti šią parodą?**

Jau keletą metų fotografavau langus ir vasarą sugalvojau, jog norėčiau mokyklai parodyti, ką nuveikiau per porą metų. Taigi šiais mokslo metais man pavyko

įgyvendinti savo idėją.

□ **Kokia parodos idėja? Kodėl fotografiją jungė su tektais?**

Siekiau žmonėms parodyti, kiek daug nuostabių vaizdų galime pamatyti čia pat. Kad nuostabios nuotraukos modeliu gali tapti ir paprasčiausias langas, kad net ir lange galime matyti tam tikrą istoriją. Fotografiją jungiau su tektais, nes taip lengviau žmonėms perteikti mintis, taip vizualiai atrodo įdomiau.

□ **Kada susidomėjai fotografija?**

Fotografija domėjausi nuo mažens, visada buvo noras kažką fotografuoti. Kuomet buvau penktokė, sužinojau, kad mokykloje yra fotografijos būrelis. Taigi nuo 5 klasės prasidėjo artimesnė pažintis su fotografija.

□ **Kuo ji įdomi?**

Fotografija įdomi tuo, kad leidžia pasaulį matyti kitu kampu, daryti tai, kas realybėje sunkiai įmanoma, leidžia reikšti mintis vaizdais, o ne žodžiais ir tai labai įdomu.

□ **Ar matai fotografiją kaip savo ateities perspektyvą?**

Tikrai labai norėčiau, kad fotografija vieną dieną taptų mano darbu. Jeigu tai ir nebus mano darbas, fotografija tikrai liks kaip pomėgis.

Parengė Marta Graičiūnaitė

Pašilaičių seniūnijos vyresnioji socialinė darbuotoja Liudmila Randamanskienė: šalia mūsų visada yra tu, kuriems reikia pagalbos

□ **Kokiam kiekiui gyventojų Pašilaičiuose reikia socialinės pagalbos?**

Pašilaičiuose pagalbos į namus paslaugas gauna apie 40 žmonių, dar apie 10 žmonių gauna dienos socialinės globos asmens namuose paslaugas. Šias paslaugas teikia ne seniūnija, o Vilniaus miesto socialinės paramos centras. Socialinės paramos centras nuomoja kabinetus savo darbuotojams kiekviename Vilniaus miesto mikrorajone, kad reikiama žmonėms pagalba būtų arčiau gyventojų.

□ **Kokio pobūdžio socialinės pagalbos reikia? Kokiems žmonėms?**

Dauguma pagalbos gavėjų yra vieniši senyvo amžiaus, neįgalūs žmonės, bet yra ir pakankamai jaunų žmonių, turinčių įvairaus pobūdžio negalią. Socialinės paslaugos skiriamos kiekvienam žmogui individualiai, atsižvelgiant į jo sveikatos būklę, poreikius. Socialinio darbo organizatorė, lankydamosi žmogaus namuose, vertina pagalbos poreikį – vertinama, ko žmogus negali padaryti pats, vertinama ir galima jo aplinkos pagalba (vaikų, anūkų, net draugų ir kaimynų) ir tik tada skiriamos socialinės paslaugos bei nustatomas paslaugų teikimo dažnumas. Pagrindinės teikiamos pagalbos į namus paslaugos yra maisto produktų pirkimas, maisto ruo-

šimas, pagalba buityje ir namų ruošoje, sveikatos priežiūros organizavimas, ūkio darbai ir kitos paslaugos (mokesčių mokėjimas, dokumentų ar pažymų tvarkymas, pramoninių prekių pirkimas ir t. t.). Lankomosios priežiūros darbuotojai yra pagalbos gavėjų „rankos“ ir „kojos“.

□ **Kas Pašilaičiuose užsiima tokia veikla, be seniūnijos? Gal yra savanorių organizacijų?**

Pašilaičiuose socialines paslaugas teikia žmonės, dirbantys Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyriuje (teikiama pagalba į namus bei dienos socialinė globa asmens namuose ir organizuojamos transporto paslaugos). Taip pat paslaugas teikia Pagalbos šeimai skyrius (teikia pagalbą socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančioms šeimoms, globojamiems šeimose vaikams) ir Socialinio darbo skyrius (priima prašymus vienkartinę, socialinei paramai mokiniams, tvarko dokumentus dėl ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos, dirba su asmenimis, gyvenančiais socialiniuose būstuose, ir t. t.). Lietuvos Raudonojo Kryžiaus slaugytojos, bendradarbiaudamos su Socialinių paslaugų namuose skyriumi, Pašilaičių seniūnijos gyventojams teikia slaugos paslaugas – padeda išsimaudyti, nukerpa nagus, atlieka kitas asmens higienos procedūras.

□ **Galbūt esate turėjusi kokį nors įdomų atvejį savo darbo praktikoje?**

Mūsų darbe atvejai ne tiek įdomūs, kiek graudūs ir reikalaujantys įvairių tarnybų pagalbos, siekiant išspręsti žmonių, patekusių į bėdą, problemas, suteikti jiems galimą pagalbą bei paramą. Pvz.: prieš Šv. Velykas į mūsų skyrių pagalbos kreipėsi šeima. Siekiant efektyviai padėti šiai šeimai, buvo pasitelkta ne tik Socialinės paramos centro skyrių teikiama pagalba, bet ir Pašilaičių bendruomenė. Laikraštyje „Kalba Pašilaičiai“ buvo paskelbta žinia, kad vargingai gyvenančiai šeimai reikia įvairiapusės pagalbos. Pašilaičių seniūnės dėka buvo išplatinta žinia apie reikiamą pagalbą, aktyviai ieškant pagalbos šaltinių pasitelkta bendruomenė. Šiuo metu situacija šeimoje stabilu – šeima gauna socialines paslaugas, sutuoktinių dukra lanko dienos užimtumo centrą, gauna Maisto banko paramą maisto produktais ir t. t.

□ **Ar prieš šventes būna organizuojamos kokios nors akcijos siekiant papildomai suteikti pagalbos tiems, kam jos reikia?**

Labai ačiū Pašilaičių seniūnijos seniūnei Marijai Jėčiuvienei. Jos dėka kiekvienais metais pagalbos gavėjai gauna kalėdines dovanas ir atvirukus – sveikinimus. Ji, kaip savanorė, pati ieško rėmėjų ir geradarių, kurie

paremia jos kalėdinę akciją. Jos tikslas – paremti vienišus, neįgalius pagalbos į namus gavėjus, gyvenančius Pašilaičių seniūnijoje, įteikiant jiems maisto produktų rinkinius ir moksleivių rankomis padarytus bei pasirašytus sveikinimo atvirukus. Kalėdinės akcijos dalyvių parodytas dėmesys, pasidalijimas gerumu sušildo vienišų pagyvenusių žmonių širdis, šventinė nuotaika praskaidrina jų kasdienybę, o parengtos dovanos suteikia vilties ir tikėjimo Šv. Kalėdų stebuklu.

Kituose Vilniaus mikrorajonuose esančių mokyklų bendruomenės nariai kiekvienais metais organizuoja labdaros akcijas savo rajone gyvenantiems socialiai remtiniams gyventojams, gauna padėkas iš Socialinės paramos centro už organizuojamas gerumo akcijas. Tenka apgailestauti, kad Pašilaičių mikrorajone šios tradicijos nėra.

Kaip Jūs pati jaučiatės dirbdama tokį darbą?

Dirbdama socialinį darbą jaučiuosi gerai, reikalinga, realizuoju save. Mūsų dėka vieniši senyvo amžiaus ir neįgalūs žmonės gali ilgiau gyventi savo namuose, jiems įprastoje aplinkoje, tarp savo širdžiai mielių daiktų. Jiems nereikia kraustyti gyventi į globos namus, o tai yra labai gerai, nes teikiamų socialinių paslaugų tikslas yra kaip galima ilgiau leisti asmeniui gyventi savo namuose, sau įprastoje aplinkoje, o ne valdiškoje institucijoje (senelių namuose, slaugos ligoninėje ir t.t.).

Parengė Evelina Strungytė

Draugo diena

Lapkričio 29 dieną yra minima *Draugo diena*. Mūsų mokykloje yra nemažai draugų, kurie bendrauja jau nuo pirmosios klasės ir yra kartu patyrę ne tik gerų įspūdžių, bet ir barnių ar nesusipratimų. Šį kartą savo draugystės patirtimi pasidalijo dešimtokės Goda Čaidaitė ir Gabija Baliukevičiūtė.

Kada ir nuo ko prasidėjo Jūsų draugystė?

Nuo pirmos klasės. Susipažinome ne iš karto, bet susibendravome vėliau labai greitai ir tikrai labai gerai.

Paprastai draugus turi jungti kokie nors bendri dalykai. Kas jungia Jus?

Turime labai panašų humoro jausmą, todėl, kai bendraujame, mums liūdna tikrai nebūna, turime, apie ką pakalbėti, išsipasakoti, iš ko pasijuokti. Taip pat kartu lankome dailės būrelį Lietuvos vaikų ir jaunimo centre. Laisvalaikiu mėgstame dažnai eiti į baseiną.

Papasakokite įsimintiniausią draugystės įvykį.

Kažkada Gabijos namuose, kai buvome mažesnės, pirmą kartą virėme makaronus ir Gabija pripylė per mažai vandens, todėl makaronai prisvilo ir teko juos gramdyti. Taip mes subraižėme puodą, jos mama pradėjo pykti, na, o mes juokėmės iš to visą vakarą.

Galbūt ėmė draugauti ir Jūsų šeimos?

Iš tikro, ne. Jie pažįstami, bet nebendrauja.

Kaip įsivaizduojate savo bendravimą baigus mokyklą?

Nieko dar neplanavome, tik svajojame apie buvimą kartu.

Koks buvo Jūsų draugystės didžiausias išbandymas?

Kai mes abi ėjome į Pirmosios komunijos šventę, kunigas mums liepė skaityti prieš visą bažnyčią iš Biblijos ištrauką. Mes su Gabija to taip nelaukėme, taip bijojome, jog buvo kilusi mintis net pabėgti! Bet viskas baigėsi gerai, nieko neatsitiko ir mes tai padarėme, tiesiog niekada nepamiršim, kaip tada bijojome...

Parengė Evelina Strungytė

Buvę abiturientai dabartiniams: patarimai Jums (tesinys)

Tęsiame ką tik baigusią dvyliktą klasę jaunų žmonių patarimus Jums, abiturientai. Šiame numeryje kalbiname pernai baigusią mokyklą Gabrielę, kuri dabar studijuoja VU ekonomiką, ir Eglę, kuri mokyklą baigė prieš dvejus metus, dabar studijuoja VU anglų filologiją.

□ **Dvylikta klasė nelengvas laikotarpis kiekvienam abiturientui. Taigi, kaip suvaldėte stresą artėjant egzaminams?**

Gabrielė: Na, nors pasiruošimas egzaminams ir užėmė daug mano laisvo laiko, stengiausi nesukoncentruoti vien į mokslus. Geriausias atsipalaidavimo būdas man buvo piešimas bei knygų skaitymas. // **Eglė:** Dvyliktoje klasėje tikrai jutau didelį stresą. Vienintelis mano išsigelbėjimas buvo pozityvumas. Stengiausi negalvoti apie galimas nesėkmes ar sunkumus egzamino metu. Mieliau užsiėmiau mėgstama veikla, leidau laiką su draugais.

□ **Ar sunku buvo planuoti savo laiką? Ar viską suspėdavote?**

Gabrielė: Suspėti buvo gana sunku, todėl stengiausi planuoti savo laiką, tuščiai jo neleisti. // **Eglė:** Suspėti buvo kebloka. Bandžiau kiekvieną akimirką išnaudoti kuo turiningiau. Net ir važiuodama autobusu kartodavausi informaciją, skaitydavau ar klausydavau garso įrašų.

□ **Ar buvo lengva susidoroti su dideliu krūviu?**

Gabrielė: Kai išmokau planuoti savo dienotvarkę, kilę sunkumai nebeatrodė tokie neįveikiami. Užsibrėžtas tikslas gerai išlaikyti egzaminus mane motyvavo, todėl didelės namų darbų bei naujos informacijos apimtys nekėlė didesnės baimės. // **Eglė:** Man susitvarkyti su kilusiu krūviu tikrai nebuvo lengva. Mokslai atimdavo daug laiko. Teko stengtis laiku atlikti skirtas užduotis, bet taip pat nepamiršti savo laisvalaikio, draugų.

□ **Ką patartumėte dabartiniams abiturientams?**

Gabrielė: Abiturientams palinkėčiau išlikti pozityviems bei nepasiduoti užklupusiam stresui. Bus lengviau įsiminti informaciją bei pasiruošti egzaminams, jei išmoksite planuoti savo laiką ir nepervargsite. // **Eglė:** Svarbiausia nepasiduoti nerimui ir gerai pailsėti. Kiekvienam abiturientui linkiu nesusetelkti tik į mokymosi procesą, skirti laiko ir artimiems žmonėms bei mėgstamai veiklai.

Parengė Greta Bindokaitė

Vilniaus Gabijos gimnazijos laikraštis „Gabijos balsas“

Redaktoriai: Jūratė Kalverš, Justinas Iljeitis, Daiva Andriukaitienė, Laima Judita Bazienė | **Paskutinį kartą maketą kūrė** Justinas Iljeitis | **Korespondentai:** Greta Bindokaitė, Inesa Moliušytė, Justinas Iljeitis, Vytenė Pranytė, Jokūbas Lekevičius, Ieva Dūdaitė, Evelina Strungytė, Aistė Stankevičiūtė, Goda Vileikytė, Ema Motiejūnaitė, Marta Graičiūnaitė | **Fotografai:** Inesa Moliušytė, Smiltė Jasiūnaitė, mokytoja Jolita Baranauskienė, Emilija Turbaitė, Kotryna Pridotkaitė | **Naujienu skilties korespondentas** Justinas Iljeitis | **Papildomų tekstų autoriai ir (ar) redaktoriai:** Justinas Iljeitis, Irena Ažondenienė, Audra Mockuvienė, Lina Štelmokaitienė, Laura Stašauskienė.

Laikraščio el. paštas: gabijos.laikrastis@gmail.com